

Açık Kaynak Kodlu Saldırı Tespit Sistemi

(Open Source Host-based Intrusion Detection System)

Çağrı Ersen

cagri.ersen@gmail.com http://www.syslogs.org

Ossec Nedir ?

Mimari

- Local
- Manager/Agent
- Agentlesss

Temel Ossec Görevleri

- Log Monitoring
- Active Response
- Dosya Bütünlük Kontrolü
- Rootkit Tespiti

OSSEC NEDIR?

- HIDS (Host-based Intrusion Detection System) olarak adlandırılan bir saldırı (sızma) tespit sistemidir.
- Daniel Cid tarafından geliştirilmeye başlanmıştır.
- GPLv3 lisanslı açık kaynak kod bir uygulamadır.
- 2009 yılında Trend Micro tarafından alınmıştır.

- Log analizi, dosya bütünlük kontrolü, rootkit tespiti yapar.
- Gerçek zamanlı ve yapılandırılabilir alarmlar üretir.
- Active Response özelliği ile otomatik aksiyonlar alabilir.

Öntanımlı olarak bir çok decoder ve rule ile gelir

courier rules Courier mail server rules

ftpd_rules Rules for the ftpd daemon

hordeimp_rules Horde Internet Messaging Program

rules

ids rules Common IDS rules

imapd_rules Rules for the imapd daemon

local_rules OSSEC HIDS local, user-defined rules

mailscanner rules Common mail scanner rules

mysql_rules MySQL database rules

named rules Rules for the named daemon

ossec rules pam rules pix rules.xml policy rules postfix rules postgresql rules proftpd rules.xml pure-ftpd rules.xml racoon rules.xml rules config.xml sendmail rules.xml squid rules.xml smbd rules.xml sonicwall rules.xml spamd rules.xml daemon

Common OSSEC HIDS rules Pluggable Authentication Module (PAM) Cisco PIX firewall rules Policy specific event rules Postfix mail transfer agent rules PostgerSQL database rules ProFTPd FTP server rules Pure-FTPd FTP server rules Racoon VPN device rules OSSEC HIDS Rules configuration rules Sendmail mail transfer agent rules Squid proxy server rules Rules for the smbd daemon SonicWall firewall rules Rules for the spamd spam-deferral

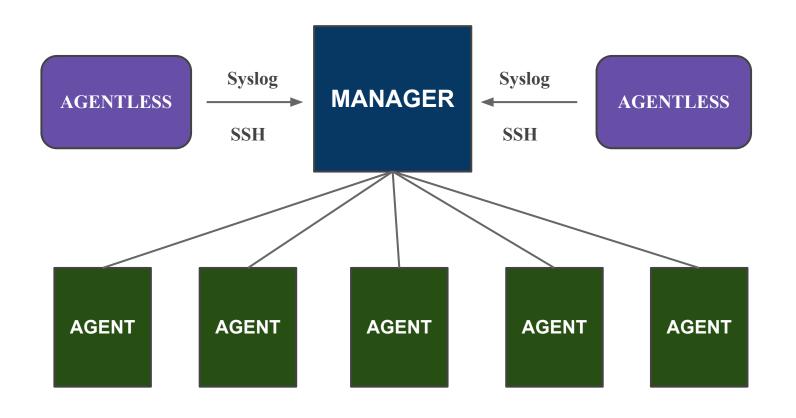
- Multi Platform: Linux, Solaris, AIX, HP-UX, BSD, Mac ve Vmware ESX üzerinde çalışabilir.
- Agentless monitoring ile Router ve Firewall gibi agent kurulamayacak cihazlar monitor edilebilir.
- İstemci/Sunucu Mimarisi ile merkezi yönetim sağlar.

MİMARİ

KURULUM MODLARI

- Lokal Mod
 - Aynı sistem üzerinde hem server hem agent.
 - Tek sistemli ortamlar için ideal.
- Manager/Agent Mod
 - Merkezi Yapılandırma ve Yönetim
 - O Birden fazla sistemden oluşan yapılarda kullanışlı.

MANAGER / AGENT



MANAGER

- Agentlar için merkezi yönetim noktasıdır.
- Ana yapılandırma dosyaları,
- Decoder ve kurallar,
- Agentlara ait dosya bütünlük veritabanları,
- Logları, event ve sistem audit girdilerini barındırır."

AGENT

- Kurulu olduğu sistemdeki olayları analiz edilmek üzere managera yollar.
- Memory ve CPU footprinti çok küçüktür.
- Sistemde yetkisiz bir kullanıcı üzerinden çalışır.
- Yapılandırma manager tarafından push edilir.
- Yapılandırmada değişiklik olması durumunda alarm üretilir.

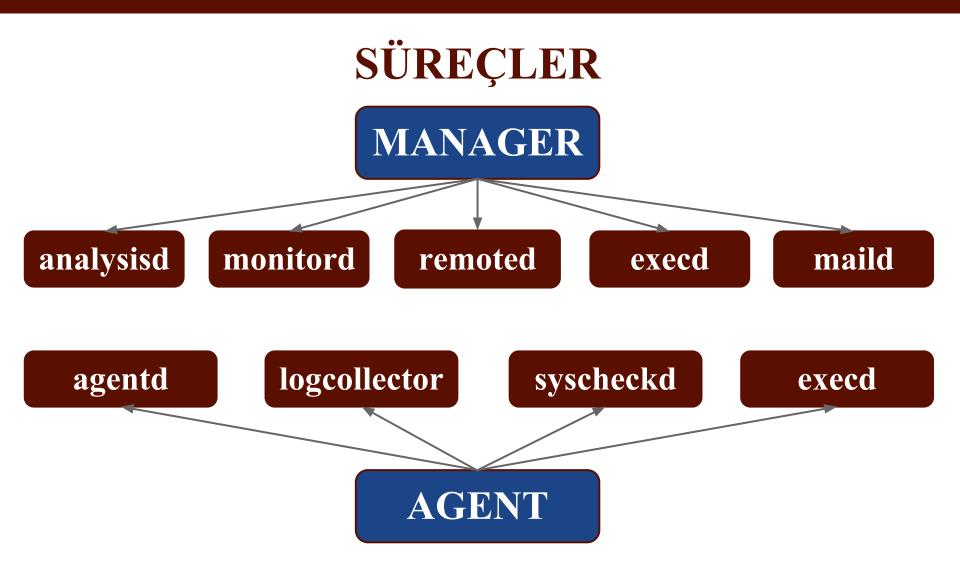
AGENT / MANAGER

Agent

Log Collect Syscheck Rootkitcheck UDP 1514
Encrypted (Blowfish)
Compressed (Zlib)

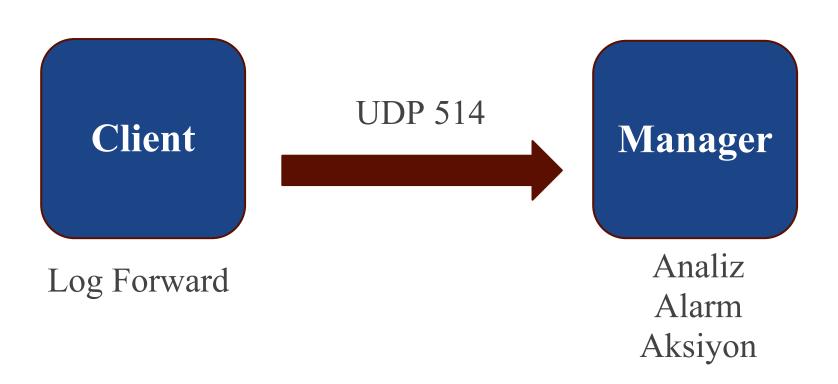
Manager

Analiz Alarm Aksiyon

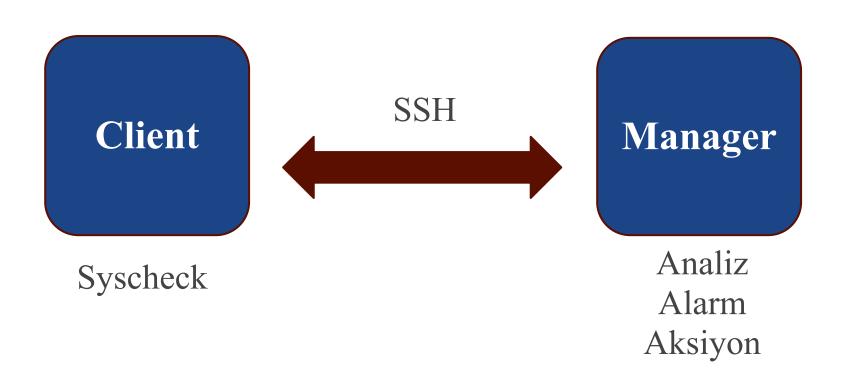


- <u>analysisd</u> Server side çalışır; tüm analiz işlerinden sorumludur.
- remoted Agentlarla iletişim kuran süreçtir.
- monitord Agentların bağlantı durumlarını monitor eder.
- maild Alarmları göndermekten sorumlu süreçtir.
- <u>execd</u> Active response komutlarını çalıştırır. (Client/Server)
- <u>agentd</u> Agent'da çalışır; server ile iletişimden sorumludur.
- logcollector Monitor edilen log dosyalarını okur.
- syscheckd Dosya bütünlük kontrolünden sorumludur.

SYSLOG



AGENTLESS



DESTEKLENEN SİSTEMLER

Agents	1

Agentless

GNU/Linux (all)

VMWare ESX 3.0,3.5 Cisco IOS routers

FreeBSD (all)

OpenBSD (all)

NetBSD (all)

AIX 5.2,5.3

Mac OS X 10.x

Windows

HP-UX 11

Cisco PIX, ASA, FWSM

Syslog

Juniper Netscreen

SonicWall firewall

Checkpoint firewall

Solaris 2.7, 2.8, 2.9,10 Cisco IOS IDS/IPS module

Sourcefire (Snort) IDS/IPS

Dragon NIDS

Checkpoint Smart Defense

McAfee VirusScan (v8,v8.

5)

Bluecoat proxy

Cisco VPN concentrators

VMWare ESXi 4.x

Cisco PIX, ASA,

FWSM

Cisco IOS routers

Juniper Netscreen

SonicWall firewall

Checkpoint firewall

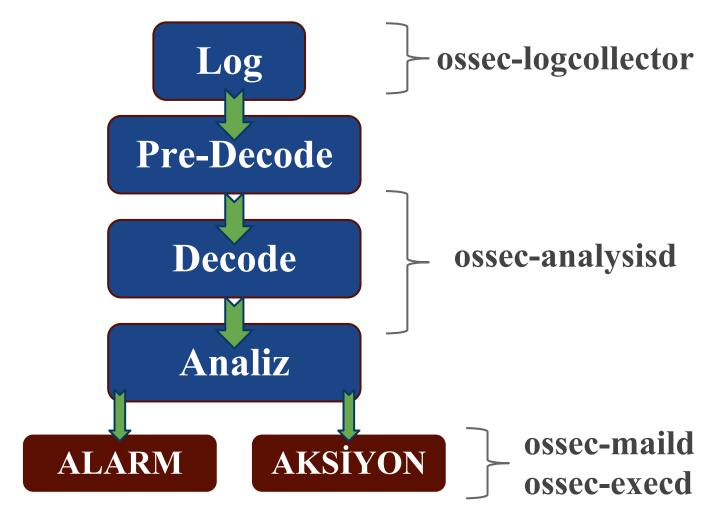
TEMEL OSSEC GÖREVLERİ

(1)

LOG MONITORING

Görevler

LOG MONITORING



Pre-decoding

Log'un statik öğelerinin parse edildiği aşama (Hostname, tarih/saat, program ismi vs.)

Mar 29 18:32:09 Lab03-Debian sshd[13633]: Failed password for cagri from 192.168.12.12 port 36179 ssh2

hostname: Lab03-Debian

program_name: sshd

time/date: Mar 29 18:32:09

log: Failed password for cagri

from 192.168.12.12 port 36179 ssh2

Decoding

Log içerisinden spesifik bilgilerin parse edildiği aşama. (IP adres, kullanıcı adı, url vs.)

Mar 29 18:32:09 Lab03-Debian sshd[13633]: Failed password for cagri from 192.168.12.12 port 36179 ssh2

srcip: 192.168.12.12

user: cagri

Analiz (1)

Mar 29 18:32:09 Lab03-Debian <u>sshd</u>[13633]: Failed password for cagri from 192.168.12.12 port 36179 ssh2



/var/ossec/etc/decoder.xml



```
<decoder name="sshd">
  cprogram_name>_\frac{sshd}{} </program_name>
  </decoder>
```

Analiz (2)

KURAL 111

Log sshd olarak decode edilen (predecoding) herşeyi ID 111 olarak grupla.

KURAL 122

Eğer 111 ID'li kural match etti ise ve logda "Failed" ibaresi geçiyorsa bu kuralın level'ını 5'e yükselt ve kuralı authentication_failed grubuna dahil et.

Analiz (3)

```
<rule id="133" level="13">
<if_sid>122</if_sid>
<hostname>^abraxas</hostname>
<srcip>!192.168.12.0/24</srcip>
<description>Higher severity! Failure on the main
server</description>
</rule>
```

KURAL 133

122 ID'li [SSH authentication fail kuralı] match ettiyse ve hostname "abraxas" olarak decode edildiyse, ayrıca kaynak ip 192.168.12.0/24 networkunden değilse bu kural'ın önem derecesini 13 olarak set et.

Analiz (4)

```
<rule id="100005" level="10">
<if_group>authentication_success</if_group>
<time>6 pm - 7:30 am</time>
<description>Login during non-business hours.</description>
</rule>
```

KURAL 100005

authentication_success grubuna dahil olan kurallar mesai saatleri dışında match ederse bu kuralı level 10 olarak set ederek alarm üret.

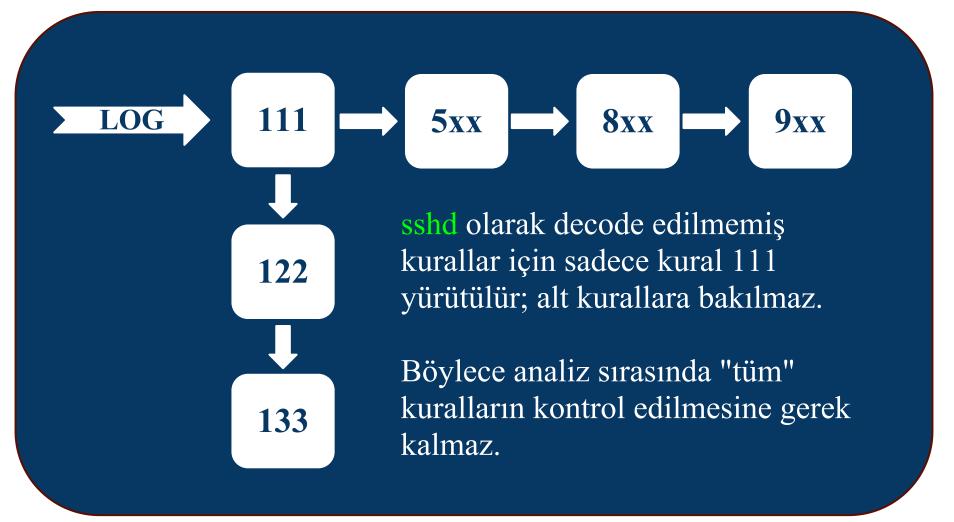
Analiz (5)

```
<rule id="144" level="11" frequency="5" timeframe="120">
    <if_matched_sid>122</if_matched_sid>
        <same_source_ip />
        <description>Multiple failed attempts from same IP!</description>
        </rule>
```

KURAL 144

122 ID'li [SSH authentication fail kuralı] 120 saniye içerisinde 5 kez match ederse ve kaynak ip aynıysa bu kuralın önem derecesini 11 olarak set et.

Kural Hiyerarşisi



Desteklenen Log Formatları ve Uygulamalar

Pam sshd (OpenSSH) Solaris telnetd Samba

su/sudo Xinetd Adduser/deluser Cron/Crontab

Dpkg logs Yum logs Proftpd Pure-ftpd

vsftpd wu-ftpd Solaris ftpd Imapd and pop3d

Postfix Sendmail vpopmail Microsoft Exchange

Courier imapd/pop3d/pop3-ssl vm-pop3d Procmail

Mailscanner Apache IIS 5/6 Zeus web server

Horde imp Modsecurity Iptables Shorewall

IPFilter AIX ipsec/firewall Netscreen Windows

firewall Cisco PIX SonicWall firewall Checkpoint MySQL

PostgreSQ Cisco IOS IDS/IPS Snort Dragon

NIDS McAfee VS Enterprise Symantec Web Nmap

Arpwatch

http://www.ossec.net/main/supported-systems

Kural Seviyeleri

- Kurallar önem derecesine göre 0-15 arasında sınıflandırılmıştır.
- En önemsiz kurallar level 0, en önemliler ise level 15 olarak set edilir
- İlk yürütülen kurallar level 0 olanlardır. Ignore edilmesi istenen durumlar için oluşturulan kurallara atanır. (False positive)
- Default olarak "level 7 >= " kurallar için email notification devreye alınır.
- Default olarak "level 6 >=" kurallar için active response komutları yürütülür.

Kural ID'leri

- Her kuralın unique bir ID'si olması gerekir.
- 00000 109999 arası kural tiplerine göre tasnif edilmiştir.

```
      00000 - 00999
      Internally reserved for ossec

      01000 - 01999
      General syslog

      02100 - 02299
      NFS

      02300 - 02499
      Xinetd

      02500 - 02699
      Access control

      02700 - 02729
      Mail/procmail

      02830 - 02859
      Crond
```

• Custom olarak eklenen kurallar için 100000 - 109999 kullanılmalıdır.

TEMEL OSSEC GÖREVLERİ

(2)

DOSYA BÜTÜNLÜK KONTROLÜ

Görevler

Dosya Bütünlük Kontrolü (Syscheck)

- Önemli sistem dosyalarının monitor edilerek değişikliklerin saptanmasını amaçlar.
- Sistem belirli periyodlarla taranır ve monitor edilen dosyaların MD5/SHA1 checksumları Ossec Server'a gönderilir.
- Ossec Server checksumları depolar ve değişikliklere karşı kontrol eder. Herhangi bir fark tespit edilirse alarm üretir.
- Periyodik check yerine realtime monitoring de yapılabilir.

Syscheck

- checksum dışında size, owner, group ve permission değişiklikleri de monitor edilebilir.
- Öntanımlı olarak "/etc,/usr/bin,/usr/sbin /bin,/sbin" dizinleri altdizinlerle birlikte monitor edilir.
- Çok sık değişiklik gören dosyalar ignore edilebilir.
- Checksum bilgileri serverda tutulduğu için değişen dosyalarla ilgili geçmişe dönük analizler yapılabilir.

Syscheck

Yapılandırma

/var/ossec/etc/ossec.conf

```
<syscheck>
 <frequency>79200</frequency>
 <directories check all="yes">/etc,/usr/bin,/usr/sbin</directories>
 <directories check all="yes">/bin,/sbin</directories>
 <ignore>/etc/mtab</ignore>
 <ignore>/etc/mnttab</ignore>
 <ignore>/etc/hosts.deny</ignore>
 <ignore>/etc/mail/statistics</ignore>
 <ignore>/etc/random-seed</ignore>
 <ignore>/etc/adjtime</ignore>
 <ignore>/etc/httpd/logs</ignore>
</syscheck>
```

TEMEL OSSEC GÖREVLERİ

(3)

ROOTKIT KONTROLÜ

Rootkit Kontrolü (Rootcheck)

- /var/ossec/etc/shared dizininde bulunan rootkit imza veritabanları kullanılır.
- rootkit_files.txt isimli db'de belirtilen tüm dosyalar için stats, fopen, opendir ve chdir sistem çağrıları kullanılarak kontrol yapılır. Bu kontrol, dosyaları bazı sistem çağrılarından sakladığı bilinen rootkitlerin tespiti için yapılır.
- rootkit_trojans.txt db'si rootkitlerin değiştirdiği bilinen binary dosyalarının tespitinde kullanılır. (string search)

Rootcheck

- /dev dizini herhangi bir anormalliğe monitor edilir. device ve makedev scripti olmayan şüpheli dosyalar aranır.
- Tüm dosya sistemi alışılmadık dosyalara ve izinlere karşı taranır. Sahibi root olup diğer kullanıcılar tarafından yazılabilen ya da suid biti etkinleştirilmiş dosyalar ve gizli dizin/dosyalar incelenir.
- Sistemde süreçler getsid ve kill (kill -0) sistem çağrıları kullanılarak kontrol edilir. Eğer kullanımda olan bir süreç numarası (PID) "ps" ile görüntülenemiyorsa bu, sistemde ps'in trojaned versiyonu kullanıldığı anlamına gelir.

Rootcheck

- Sistemde gizli portlar olup olmadığı araştırılır. bind sistem çağrısı kullanılarak, sistemdeki tüm TCP ve UDP portlar kontrol edilir. Eğer kullanımda olduğundan dolayı bind edilemeyen bir port, "netstat" çıktısında görülemiyorsa, sistemde netstat'ın trojanlı versiyonu kullanılıyor demektir.
- "Promisc" modda çalışan interface olup olmadğı kontrol edilir; eğer böyle bir interface var ancak ifconfig çıktısında görüntülenmiyorsa sistemde trojan bulunuyor olabilir.

Rootcheck

Yapılandırma

/var/ossec/etc/ossec.conf

```
<rootcheck>
  <rootkit files>/var/ossec/etc/shared/rootkit files.txt</rootkit files>
  <rootkit trojans>/var/ossec/etc/shared/rootkit trojans.
txt</rootkit trojans>
  <system audit>/var/ossec/etc/shared/system audit rcl.
txt</system audit>
      <system audit>/var/ossec/etc/shared/cis debian linux rcl.
txt</system audit>
  <system audit>/var/ossec/etc/shared/cis rhel linux rcl.
txt</system audit>
  <system audit>/var/ossec/etc/shared/cis rhel5 linux rcl.
txt</system audit>
 </rootcheck>
```

Görevler

ACTIVE RESPONSE

- Belirli kuralların tetiklenmesi durumunda sistemde otomatik olarak bir komut/script çalıştırılarak, kuralın tetiklenmesine neden olan olayın sonlandırılması amaçlanır.
- Atak durumlarında hızlı tepki verilmesini sağladığı için kullanışlıdır.
- Port/Web vs. Scan, brute force gibi bilgi toplamaya yönelik saldırıları engellemek için idealdir.
- Ossec öntanımlı olarak bazı AR scriptleri (tools) ile gelir ve kurulum sırasında active response devreye alınabilir.

Tools (Scripts)

- disable-account.sh: Kullanıcıyı devre dışı bırakmak için.
- host-deny.sh: Atakta bulunan source IP'yi hosts.deny dosyasına ekler. (sshd gibi tcpwrapper kullanan servisler)
- firewall-drop.sh: iptables ya da ipfilter kullanan sistemlerde için kaynak IP için drop kuralı ekler.
- ipfw.sh: ipfw kullanan sistemlerde srcip drop kuralı ekler.
- pf.sh: PF kullanan sistemlerde srcip drop kuralı ekler.
- route-null.sh: Srcip için blackhole rule ekler.

Yapılandırma

/var/ossec/etc/ossec.conf

```
<command>
 <name>host-deny</name>
 <executable>host-deny.sh</executable>
 <expect>srcip</expect>
 <timeout allowed>yes</timeout allowed>
</command>
<command>
 <name>firewall-drop</name>
 <executable>firewall-drop.sh</executable>
 <expect>srcip</expect>
 <timeout allowed>yes</timeout allowed>
</command>
```

Yapılandırma

/var/ossec/etc/ossec.conf

```
<active-response>
 <command>host-deny</command>
 <location>local</location>
 <level>6</level>
 <timeout>600</timeout>
</active-response>
<active-response>
 <command>firewall-drop</command>
 <location>local</location>
 <level>6</level>
 <timeout>600</timeout>
</active-response>
```

Riskler

- False positive durumlarda engellenmemesi gereken IP'ler blocklanabilir.
- Active Response kullandığınızı anlayan bir saldırgan durumu istismar edip DoS yapabilir. (Ip spoof)

Risk Mitigation

- False positive durumların önüne geçmek blocklanmaması gereken hostlar için whitelist oluşturulabilir.
- Block işlemlerinin timeout değeri vardır. (default 10 dakika).
- Active response scriptleri sadece belirli agentlar ya da sadece belirli kurallar için çalıştırılabilir.

WebApp Scan Pattern

```
207.44.184.96 - - [19:57:37 -0300] "GET /b2/xmlsrv/xmlrpc.php HTTP/1.0" 404 297 "-" "-" 207.44.184.96 - - [:19:57:37 -0300] "GET /blogtest/xmlsrv/xmlrpc.php HTTP/1.0" 404 303 "-" "- " 207.44.184.96 - - [:19:57:37 -0300] "GET /blog/xmlsrv/xmlrpc.php HTTP/1.0" 404 299 "-" "-" 207.44.184.96 - - [:19:57:37 -0300] "GET /blogs/xmlsrv/xmlrpc.php HTTP/1.0" 404 300 "-" "-"
```

```
<if sid>31100</if sid>
 < id > ^4 < /id >
 <description>Web server 400 error code.</description>
</rule>
<rule id="31151" level="10" frequency="10" timeframe="120">
 <if matched sid>31101</if matched sid>
 <same source ip />
 <description>Mutiple web server 400 error codes </description>
 <description>from same source ip.</description>
 <group>web scan,recon,</group>
</rule>
```

Kaynaklar

http://www.ossec.net/doc/

http://www.ossec.net/main/ossec-book

TEŞEKKÜRLER